

G A Z E T A

DE TRANSILVANIA.

ANŞA

(KŢ PREANALTA BOIE).

AL VI-LEA

N^{ro} 86.

Brashov, 28. Octomvrie.

1843.

Трансилванія.

Кавж. АН 27. але трекътеї сгара се антоарсе акасъ ексел. Са Іосіф де Талікі гъ бернеръ Трансилваніи дала Бугарія, дънъ че ар фі петрѣтъ аколо ка ла треї лъні, ан чеа маї дорітъ сзхътати.

Chronică.

СПАНИЯ. Мадрид, 13. Окт. Ази ла 2 оре аѣ четіт прецидентъла министрлор анантеа адънацілор динѣтаці (кортеілор) декретъла сзхъторіѣ пентрѣ дескідереа обшциї адънхрї. — Ан локъла аѣ Англіар, фостъла сол спаніола ла къртеа Португаліи, с'аѣ трі мие Карнереро дин причіну, кз чела нѣ пѣтѣ анпедика ѣн трактат де негоуѣ че с'аѣ анкеїат антре нѣмїта Португаліе шї антре Бнглїтера, спре стрїарїа кѣм се креде, а спаніиї шї а Франції. — Цїм де маї нанте, кз Барчелона ѣна дин челе маї дїфрѣнте четъці але спаніиї, нѣ се мѣлцѣмі нїчї кѣ гвбернъла провїзоріѣ де актъзі. Констїтѣціо-налъла спаніола ѣн жѣрнал кѣ датъ дин 3. Окт., не анпъртзшїце фоарте трїсте цїрї дїспре акѣм нѣмїта Барчелонъ зїкъна, кз ан зїоа сѣс ансемнатъ ар фї сѣфрїт нєїрѣїта а чєлєтъ четате ѣнспрезече оре ѣн фок кѣмплїт де тот. Де треї пѣрці ерă атакатъ нѣ тѣнхрї, гранате шї бомбе. Сърманїї лъквїторї трекъїаѣ сз прївїаткъ нѣ окї лъкрїмънзї шї кѣ інімъ сзхъцрѣндъ ла кѣтропїреа каселор салє. Палатѣрїле чєлор маї авѣцї се дързмаѣ антѣкма ка шї колїбєлє пѣсторїлор; ѣн пазнс, о тѣнхѣїре, дар тотдїодатъ шї ѣн дѣх нєанковзїат о бзрєцїе фзрз пзрке: „їѣнтъ чєнтралъ сал моарти“ ерă борба де обше а бзрєацілор. Нѣ не стъ прїн пѣтїнцъ а дескрїе нѣмърѣла чєлор кзъѣцї. Аѣтѣла ансѣ пѣтїм зїче сїгѣр, кз дин треї фортърєцє се словозїаѣ не мїнѣт кзте треї глонцє дин фїкаре. Аѣїа се маї афлз врєо касъ ан четате, карєа сз нѣ фї пѣтїмїт анфрїкошат. Аѣнѣмїт ла ѣна дин о ѣлїцъ фрѣнташъ, с'аѣ

афлат 84 бомбе де о мѣрїме ансемнатъ. Цїрїле ачєте сзнт дин треї Окт., дар кзт де носоморжте вор фї чєлє маї нѣз, карє не вор вєгтї че с'аѣ антѣмплат де аѣнчї пѣнхъ ан 7., кзчї бомбєрѣдїреа аѣ цїнѣт пѣнхъ аѣнчї антр'ѣна.

БРИТАНІА МАРВ. Лондон, 16. Октомв. Гвбернъла енглєзїек нѣ с'аѣ мѣлцѣміт кз аѣ анпедїкат не О'Коннїл, ка сз нѣ цїїе адънарїа де рїпєал ла клонтарф, дѣнъ кѣм цїм дин нѣмерїї трекъці; чї ан 14. Окт. анантеа прѣнзѣлѣї л'аѣ шї декїарат де прїнс ан прїѣнхъ кѣ алцї 28 де бзрєаці дин соцієтатє аѣї, антре карїї се вїде шї ѣн фїѣ ла сзѣ. Да енглєзї дѣнъ кѣм се вєде трєвєка, нѣ се прїнда рїєкѣлѣторїї ка антр'алте локѣрї, чї дѣнъ кѣм вїдем ачї, аѣї О'Коннїл і с'аѣ четїт ан каса са прїн ѣн ом ал полїції порѣнка де опрєалъ, ан карє есте вїноѣвѣцїт де конжѣраціє шї де пѣртаре рѣа, кѣмкз адекъ ар фї антѣржтат пополѣла ірландїк ла нєакѣлатаре шї нєсѣпѣнєре кзѣре А. Са Маїєстатє, кѣмкз ар фї черкат адънхрї обшциї, ан карє ар фї пропѣсє сз се десїнє ірландїа де Бнглїтера, спре ачєт скоп ар фї адънат сѣме ансемнатє де ванї ш. а. ш. а. Ан ѣрма ачїстѣра дар есте дат ан мѣна фїшкалѣлѣї чєнєрал, анантеа кѣрѣїа арє сз се кѣрѣцє де чєлє зїєє. Ан ачєлашї порѣнхъ стѣ, кз єл поате сз пѣїє пентрѣ сїне кїзєшїє анѣмїт 10,000 фїорїнї арпїнт де ла сїне шї алцї 10,000 прїн кїзєшї. О'Коннїл анкз ан ачєлашї зї дѣнъ амїазї аѣ шї дєпѣсє черѣта кїзєшїє. Се спѣнє, кз ар фї фост кѣ тотъла лїнїцїт, ба кз ар фї шї глѣмїт ієкѣлїнда антъла де кїзєшїє. Тот ачєа сѣмъз се черѣ шї пентрѣ іоан фїѣла сзѣ. Ачєцї дин бзрєаці аѣ лѣат спре аѣѣторїѣла лор трїспрезєчє іѣрїєтї дин ірландїа. Жѣдєнѣта лор єсте хотѣржтъ не 2. Нѣємврїє а. к. ан кѣртеа дин дѣвєлїн. Анкз ан зїоа ан карє і с'аѣ четїт порѣнка де опрєалъ, (14. Окт.) словозї О'Коннїл кзѣре пополѣла ірландїї ѣрмзѣтѣрєа проклѣмациє:

„Іѣкїцї патрїоцї! Вѣ вѣ фак кѣносѣѣт,

даніе ва фі сз дзм сзтнілор анвццтхріле че вом сокоті маі ансшітоаре пентрѣ ам-внхтцціреа старії цзранѣлѣ, прін анкншо-цінцареа мѣлоачелор анлснїтоаре ла лѣ-кратеа пзмжнтѣлѣ, шї прін деосекїте повз-цзїрї спре андрептареа нхравѣрілор. Де ва антрика чїнева, оаре цзранѣла каре нѣ шїе карте пѣтеа се-ва анціїнца де ачїсте ан-вццтхрї? — Ної вом рзспнѣде кз де шї чїї маї мѣлці цзранї нѣ шїѣ сз чїтеаскз, дар ан фіекаре сат се афлз, де нѣ маї мѣлці, мзкар чїнчї шате оаменї каре шїѣ сз чїтеаскз, ба анкз ан жѣдецеле дѣнсте Олт о маре парте дїн нѣмзѣл цзранїлор се вѣд кѣ кзлїмзріле де ержѣ, довадз кз ачїла шїѣ нѣ нѣмаї сз чїтеаскз; чї шї сз анкондїезе, ка сз'шї ансїмїезе кате чева пе ххрїте ла треѣшїнцеле лор. Ичїїеа дар, орї кжт де мїк ар фі нѣмзѣл лор антр'ѣн сат, сннт дїстѣї пентрѣ ампрзціереа кѣноїцїнцелор че се вор да прїнтр'ачеастз фолє; шї їатз кѣ че мїжлок се поате андїмна а єї чїтіре. Антїїѣ кѣ цжрковнїчїї каре мерг пе фіекаре ан кжте доз сѣѣ треї лѣнї ла школеле дѣ-прїн орашеле де кзпетенїе але жѣдецелор, спре а се депрїнде маї бїне ла сѣлжѣба де анвц-цзторї де сате, се вор повзцїї де кзтре професорїї лор ла чїтіреа ачїшїї фолї, спре а анцїлєце бїне челе копрїнсе антр'їнса. Дѣне ачїеа кжнд се анторк ачїшї анвццзторї не ла сателе лор, вор повестї шї єї алтора дїн-тре сзтенї чеа че вор чїті ан фолє, вор ан-дїмна пе преотѣла сѣтѣлѣ, пе паракїсерѣла, пе логофѣтѣла, сз чїтеаскз шї єї ансші кжте чева дїн челе че лї се вор пзрїа маї де фо-лос пентрѣ джшїї. Деосекїт де ачїшїеа маї сннт прїн сате нїше мїчї пропрїетарї, каре петрїк тотдѣлѣна пе ла мошїїле лор; асеме-неа сѣ афлз шї нїше коерзнашї де неам, нї-ше мазілї, патентарї шї алте ересле, каре маї тоцї шїѣ карте. Ачїшїеа ан серїле де їарна, шї ан тот анѣла ан зїлїа де сзрѣцтоаре, мор де ѣрат шѣзжана фѣрз треабз, шї ар чїті вѣкѣрошї кжнд ар гзсі чева потрібїт кѣ анцїлєсѣла шї кѣ треѣшїнцеле лор, маї алїс кжнд ачїа чїтіре нѣї ар костїсі нїмїк. Чї-тїнд ачїастз фолє, мѣлці вор зїче ан гжндѣла лор, поате сз фіе вѣнз кѣтаре дофторїе, сѣѣ кѣтаре кїп де крїшїереа добітоачелор, сѣѣ кѣ-таре мїжлок де лѣкрате а пзмжнтѣлѣ, сз фак шї єї о черкаре. Аша анвццзторѣла де сат чїаркз ѣна, мош попа алта, пропрїета-рѣла сѣѣ арендашѣла чїаркз доз треї дїн по-взцїрїїле че чїтеск ан фолє, ачїої вѣзжана кз ле мерѣе бїне, єї маї чїаркз шї алтеле. А-тѣнчї сзтнїї чїї лѣлці сз андїамнз шї єї дѣне пїлда вєчїнѣлѣ, шї фак шї єї асїмїнеа.

Пзїнз маї дѣнхзї цзранѣла нѣ шїа сз'шї

кѣрѣце гжѣла де мѣлѣрѣ, чїне 'а а анвццат акжм де'а плївїце де негїнз шї тѣе спїчеле секарїї, каре се аналцз песте спїчеле гжѣ-лѣї, маї наїнте де а'а сечера? Пїлда вєчїнѣ-лѣї. аа кѣрѣїа гжѣ фїїнд асѣл кѣрѣцїт де мѣлѣрѣ, а прїнс маї мѣлці банї ла тѣрг де-кжт ал сѣѣ. — Чїне 'їа вѣгат ан кап кз дѣне мїєзѣла нопцїї нѣ треѣе сз беа омѣла анз, сѣѣ кз де'ї ва фі прїа мѣлт сете, тре-ѣе сз стїнгз маї антїї анѣр'їнса вре о кжцї ва кѣрѣшї аурїншї, ка сз єсе дѣхѣла діаволѣлѣї каре се багз ан апе тот дѣлѣна дѣне мїєзѣла нопцїї? — Повестїреа вєчїнѣлѣї кѣрѣїа і с'а снхс поате де вре ѣн ом чїтіт, кѣ омѣла дѣне мїєзѣла нопцїї афлжндѣсе маї де мѣлте-орї ан ашїрнѣт; кжнд се дїцїантз єсте нѣдѣшїт, шї нѣ треѣе се беа анз преа рече кзїї вѣтзмз сѣнєгатеа, чї ка сз се анкзлєаскз нѣцїнтел апа, треѣе сз стїнгз антр'їнса дої треї кѣрѣшї аурїншї. Ачїе-стз повзцїїре ансз трекжнд дїн гѣрз ан гѣрз а ажѣне а се фаче ѣн їрес, каре кѣ тоате ачїстеа єсте фолрте фолосїтоаре шї ан стрїїна хїїнз ан каре с'а амєржкат. Чїне і а шонтїт сз анфїгз секѣреа ан вѣ-тѣтѣрѣ кжнд аѣде тѣнєтѣла, ка сз'шї аперє ката де трѣснєт, сокотїнд кѣ сфїнтѣла їлїе ѣмєлжнд сз лобїаскз пе діаволѣла ѣнде а ва гзсі, єл кѣтѣ а сѣкпа прїн кателе оаменї-лор, сѣѣ ан кошзріле добітоачелор; їар да-кз ва анфїце чїнева секѣреа ан вѣтѣтѣрѣ, цїнтѣшїе аколо пе дѣхѣла нїєрат? Ачїаста а аѣзїт'о цзранѣла їар дїла вєчїнѣла каре а цїѣт траѣереа че фаче трѣснєтѣлѣї фєрѣла.

Чїне 'а а анвццат сз нѣ мжнжнче дїн пжрга подмєлор сѣѣ орї кѣрѣїа аат продѣкт, маї наїнте де а да дїнтр'їнєлѣ де поманѣ ла сзрѣчї? Ѓар вєчїнѣла преот, сѣѣ ѣн ом аа лѣї дѣмнєзїѣ, каре а цїѣт шї а пѣс ан фаптз кѣвжнтѣла сфїнтїї Скрїптѣрї каре зїчї: Шї вєцї а дѣче пжргз дїомнѣлѣї дїн роаделе воастре. (Девїцїї Кап 2.) Але тале дїнтрѣ але тале, цїе а-дѣкжнд де тоате шї пентрѣ тоате. (Сф. Дїтѣрїе.)

Адїкз сз адѣчем лѣї дѣмнєзїѣ дїн челе че не а дат мор; їар жѣртѣа чеа маї пѣ-кѣтѣ лѣї дѣмнєзїѣ єсте чева че ної вом да сзрѣкѣлѣї.

Орї чеаа че ацї фзкѣт ѣнѣїа дїн чєї маї мїчї, мїе ацї фзкѣт. (Матїѣ. Кап 25.)

Прїн пїлда вєчїнѣлѣї дар, каре шїе сз чї-теаскз шї сз пѣе ан лѣкрате вѣнеле повз-цзїрї, нѣдѣжѣшїм шї ної кз се ва анціїнца цзранѣла чєл че нѣ шїе карте, ка сз антре-вѣшїнцїезе шї єл мїжлоачеле ан каре ва вєдєа пе апроапєле сзѣ кз їсєѣтїше.